C/2024/2854

8.5.2024

P9_TA(2023)0392

Elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmed (elektroonikaromud)

Euroopa Parlamendi 9. novembril 2023. aastal vastu võetud muudatusettepanekud ettepanekule võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2012/19/EL elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete (elektroonikaromude) kohta (COM(2023)0063 – C9-0016/2023 – 2023/0025(COD)) [1]

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(C/2024/2854)

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(4a) Euroopa Kohus järeldas samuti, et liidu õigust tuleb tõlgendada nii, et asjaolu, et liikmesriik võttis liidu direktiiviga vastuolus olevad õigusnormid vastu enne selle direktiivi vastuvõtmist, ei kujuta iseenesest endast liidu õiguse rikkumist, sest enne kõnealuse direktiivi muutumist liidu õiguskorra osaks ei saa direktiivis ette nähtud tulemuse saavutamine olla tõsiselt ohus.

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 9 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(9a) Õiguskindluse põhimõtte säilitamiseks direktiivi 2012/19/EL tulevaste muutmiste puhul on oluline

[1] Asi saadeti vastavalt kodukorra artikli 59 lõike 4 neljandale lõigule vastutavale komisjonile tagasi institutsioonidevahelisteks läbirääkimisteks (A9-0311/2023).

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	pöörata erilist tähelepanu selliste sätete vastuvõtmise vältimisele, millel võib olla põhjendamatu tagasiulatuv jõud. Elektri- ja elektroonikaseadmete tootjatele on vaja tagada selgus ja prognoositavus seoses nende toodete turule laskmise ajal kehtinud tegutsemistingimustega. See lähenemisviis aitab vältida ettearvamatute kulude tekkimise riski seoses elektroonikaromude tulevase käitlemisega. Lisaks tuleks selliste muutmiste puhul järgida direktiivi 2008/98/EÜ artiklis 4 sätestatud jäätmehierarhiat.

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 10 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(10a) Päikesepaneelide jäätmete ja avatud kohaldamisalasse kuuluvate elektroonikaromude ebasobiv töötlemine avaldab märkimisväärset kahjulikku mõju tervisele ja keskkonnale. Seepärast tuleks tagada päikesepaneelide nõuetekohane töötlemine ja päikesepaneelidest tekkinud jäätmete maksimaalne taaskasutamine nende kasutusea lõpus. Ilma et see piiraks käesoleva direktiiviga kehtestatud rahastamiskohustuste muudatusi, mis on vajalikud enne 13. augustit 2012 turule lastud päikesepaneelide jäätmete ning kõigi enne 15. augustit 2018 turule lastud avatud kohaldamisalasse kuuluvate elektri- ja elektroonika-seadmete jäätmete kogumise ja töötlemise hõlmamiseks, peaksid liikmesriigid tagama nendega seotud elektroonikaromude keskkonnahoidliku käitlemise. Liikmesriigid võivad oma individuaalsete või kollektiivsete laiendatud

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	tootjavastutuse süsteemide kaudu ergutada tootjaid nõuetekohaselt koguma ja töötlema päikesepaneelide ja avatud kohaldamisalasse kuuluvate elektri- ja elektroonikaseadmetega seotud endisaegseid elektroonikaromusid.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 10 b (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(10b) Direktiivi 2012/19/EL muutmisel ja selle puudustega tegelemisel on oluline tagada, et elektroonikaromude käitlemise kulusid ei kantaks ebaproportsionaalselt üle tarbijatele ega kodanikele. See hõlmab põhimõtte „saastaja maksab“ arvessevõtmist, elektroonikaromude kogumismääradega seotud võimalike sätete käsitlemist ja direktiivi 2008/98/EÜ artiklis 4 sätestatud jäätmehierarhia järgimist.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt -1 (uus)

Direktiiv 2012/19/EL

Artikkel 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(-1) Lisatakse järgmine artikkel 2a:
	„Artikkel 2a
	1. Hiljemalt [31. detsembriks 2026] hindab komisjon käesoleva direktiivi muutmise vajadust ning asjakohasel juhul esitab selle kohta seadusandliku ettepaneku koos põhjaliku sotsiaal-majandusliku ja keskkonnamõju hinnanguga.
	2. Mõjuhinnangus hindab komisjon eelkõige järgmist:
	a) sätted, millega tagatakse konkreetselt, et järgitakse õiguskindluse põhimõtet ja et puuduvad sätted, millega võiks mõnes liikmesriigis kaasneda põhjendamatu tagasiulatuv jõud;
	b) sätted, millega tagatakse direktiivi 2008/98/EÜ artiklis 4 sätestatud jäätmehierarhia rakendamine;
	c) sätted, millega tagatakse, et kodanikke ja tarbijaid ei koormata ebaproportsionaalselt suurte kuludega, kooskõlas põhimõttega „saastaja maksab“;
	d) sätted, millega tagatakse käesoleva direktiivi täielik rakendamine ja täitmise tagamine, eelkõige seoses piisavate kogumismääradega, ning elektroonikaromudega ebaseadusliku kauplemise vältimine;
	e) käesoleva direktiivi raames uue kategooria „päikesepaneelid“ loomine, et eraldada päikesepaneelid olemasolevast elektroonikaromude kategooriast 4 „suured seadmed“, nagu on osutatud III ja IV lisas, ning kogumismäärade arvutamine kogumiseks kättesaadavate päikesepaneelide jäätmete põhjal, lähtudes nende eeldatavast kasutuseast, mitte turule lastud toodete kogusest;

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	f) sellise mehhanismi loomine, millega tagatakse, et tootja maksejõuetuse või likvideerimise korral kaetakse rahaliselt nii kodumajapidamiste kui ka muude kasutajate päikesepaneelidest tekkinud jäätmete kogumise, töötlemise, taaskasutamise ja keskkonnaohutu kõrvaldamise tulevased kulud.“

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 a (uus)

Direktiiv 2012/19/EL

Artikkel 13 – lõige 1 – lõik 2

Kehtiv tekst	*Muudatusettepanek*
	(2a) artikli 13 lõike 1 teine lõik asendatakse järgmisega:
Käitluskulud endisaegsete jäätmete puhul, mis asendatakse uute samaväärsete toodetega või sama funktsiooni täitvate uute toodetega, rahastavad kõnealuste toodete tootjad toodete tarnimisel. Liikmesriigid võivad alternatiivina sätestada, et muud kasutajad kui kodumajapidamised on samuti osaliselt või täielikult rahastamise eest vastutavad.	**„Artikli 2 lõike 1 punktis a osutatud elektri- ja elektroonikaseadmetest, välja arvatud päikesepaneelidest**, mis asendatakse uute samaväärsete toodetega või sama funktsiooni täitvate uute toodetega, **tekkinud endisaegsete elektroonikaromude (edaspidi „endisaegsed jäätmed“) käitluskulud** rahastavad kõnealuste toodete tootjad toodete tarnimisel. Liikmesriigid võivad alternatiivina sätestada, et muud kasutajad kui kodumajapidamised on samuti osaliselt või täielikult rahastamise eest vastutavad.**“**

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 b (uus)

Direktiiv 2012/19/EL

Artikkel 13 – lõige 1 – lõik 3

Kehtiv tekst	*Muudatusettepanek*
	(2b) artikli 13 lõike 1 kolmas lõik asendatakse järgmisega:
Muude endisaegsete jäätmete käitluskulude rahastamise eest vastutavad muud kasutajad kui kodumajapidamised.	**„**Muude **artikli 2 lõike 1 punktis a osutatud elektri- ja elektroonikaseadmetest, välja arvatud päikesepaneelidest, tekkinud** endisaegsete jäätmete käitluskulude rahastamise eest vastutavad muud kasutajad kui kodumajapidamised.**“**

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 2 – lõige 1 – lõik 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt [**ühe aasta** möödudes käesoleva direktiivi jõustumisest]. Nad edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.	Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt [**18 kuu** möödudes käesoleva direktiivi jõustumisest]. Nad edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.